

توراه اور • پاراشاها حیی שרה • مامار 1

יגלה לך טעמיה כו'

موضوع مزرعة مَخِيلا (שדה)
המכפלה, (Sedeh HaMachpelah)

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر و به، رب لیوی بیتسخاک

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/chayei-sarah/1

1 (ענין שדה המכפלה)

(موضوع زمين مَكْفَلَه، به معنای «دوچندان» (Machpelah).)

2 יגלה לך טעמיה כו'. הנה מילוי ה' היא בה' אחרת והיא בחי' כפילה כנודע מענין מערת המכפלה שהיא

ה' אחרונה דשם ב"ן [שם ב"ן] כו'.

«دلایلش را بر ما آشکار سازد»، و جز آن. اکنون، پُر نوشتِ [حرف] هی با هی دیگری است؛ و این مرتبۀ دوچندان شدن (کفילה، kefila) است، چنان که از موضوع غار مکفيله دانسته می شود؛ غاری که همان هی پایانی نام بن (שם ב"ן, Ban) است، و جز آن.

והענין יובן בהקדים להבין ענין האכילה כי הנה עיקר האכילה להיות כי מן המאכל נעשה

و مطلب با توضیح نخستین موضوع خوردن روشن خواهد شد. زیرا اساس خوردن این است که از غذا ساخته شود:

חלב ודם והדם הוא הנפש וחיות האדם שמקבל הכבד הדם מן המאכל ושולח ללב ולמוח דתלת שליטין אינון בעלמא כבדא ולבא ומוחא כו'.

چربی و خون؛ و «خون همان جان است» و نیروی حیات (chayus, حיות) آدمی؛ زیرا کبد خون را از غذا می گیرد و آن را به قلب و مغز می فرستد، چراکه «در عالم سه فرمانروا هستند: کبد، قلب و مغز»، و جز آن.

3 ועי"ז מתעלה המאכל שנעשה ממנו לב ומוח האדם ועי"ז מתחזק לבו ומוחו בעבודת ה' שבלבו

בהתלהבו' כרשפי אש שנעשה בכח האכילה שבלא אכילה הי' [היה] מתחלש כו'.

از این راه، خوراک تعالی می یابد، زیرا قلب و مغز انسان از آن ساخته می شوند؛ و بدین سان قلب و مغز او در خدمت ه' نیرومند می شوند: قلبش با شور و حرارتی چون شراره های آتش، که به نیروی خوردن پدید می آید؛ زیرا بی خوردن سست می شد و غیره.

וגם מוחו נעשה חזק להתבונן בגדולת ה' כו' וזהו ענין בירור שמן המאכל נעשה אדם.

مغزش نیز برای تأمل در عظمت ه' نیرومند می شود و غیره. و این معنای پالایش (birur, بירور) است: از خوراک انسان ساخته می شود.

אך כ"ז [כל זה] הוא בימות החול אבל בשבת בורר אסור אלא האכילה היא יותר עליונה בבחי' המשכה מלמעלה וקראת לשבת ענג. אז תתענג על הוי"ה.

اما همه اینها در روزهای هفته است؛ ولی در شبات (שבת, Shabbos)، جداسازی (בורר, borer) ممنوع است، بلکه خوردن مرتبه ای برتر دارد و به صورتی افاضه ای از بالا است: «و شبات را لذت خواهی خواند»؛ «آنگاه در نام چهارحرفی (הי', Havayah) لذت خواهی برد».

כי הנה כתיב אחור וקדם צרתני אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' שהמאכל כמו שהוא למטה בירידתו בשבת"כ [בשבירת הכלים]

זیرא چنین نوشته شده است: «از پشت و پیش مرا صورت بخشیدی»: «پشت» [یعنی واپسین] بودن در کار آفرینش و غیره؛
 زیرا خوراک، آن گونه که در پایین است، در نزولش از راه شکستنِ ظرفها،

הנה האדם הוא בבחי' קדם שהמאכל הוא מתברר ע"י האדם אבל בשרשו למעלה הוא מעולם התהו לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] אלא שאח"כ וימלך וימת.

انسان در جایگاه «پیش» است، زیرا خوراک به واسطه انسان پالایش می شود؛ اما ریشه آن در بالا از عالم آشوب (Tohu, תהו) است، «پیش از آن که پادشاهی بر بنی اسرائیل فرمان براند»؛ جز آن که پس از آن «فرمان راند و مرد».

4 **וימת וימלך כו'. אך מ"מ נראה ששרשו יותר גבוה מהאדם שהרי המאכל הוא המחיי' [המחיה] את האדם.**

«و او مرد و پادشاهی کرد» و غیره. بالاین همه، آشکار است که ریشه آن از انسان برتر است، زیرا این غذاست که به انسان حیات می بخشد.

והאדם הוא מקבל החיות מן המאכל לפי שהוא בבחי' אחור למע"ב [למעשה בראשית] כו' ובשבת שהוא זמן עליית העולמות מתעלה המאכל

و انسان از غذا نیروی حیات می گیرد، زیرا در کار آفرینش در جایگاه «پشت» [آخر] قرار دارد و غیره. در شبات (שבת, Shabbos)، که زمان عروجِ عوالم است، غذا نیز بالا برده می شود

כמו שהוא בשרשו ונמשך ממנו חיות להנפש מלמעלה למטה ע"י י"ב לחמים כו' וזהו ענין צדיק אוכל לשובע נפשו כי יש ב' אכילות הא' הוא לשובע נפשו.

آن گونه که در ریشه خود هست، و نیروی حیات از آن، از بالا به پایین، به نفس کشیده می شود، به واسطه دوازده نان و غیره. و این معنای «صالح برای سیر کردن نفس خویش می خورد» است؛ زیرا دو نوع خوردن وجود دارد: نخست، «برای سیر کردن نفس خویش» است،

5 **והב' הוא ובטן רשעים תחסר. לשובע נפשו הוא חיות הנפש הבאה מלמעלה. ובטן רשעים כו' היינו**

و نوع دوم این است: «اما شکم شریران تهی خواهد ماند». «برای سیر کردنِ جانِش» نیروی حیاتِ نفس است که از بالا می آید.
 «اما شکم شریران...» یعنی

כי רשעים הם החיצונים וע"י האכילה מבררים מהם חיל בלע ויקיאו כי בכל מאכל יש תאוה שהוא שרש הקליפה

که «شریران» نیروهای بیرونی‌اند، و از راه خوردن، [آنچه در چنگ دارند] از آنان پالوده و بیرون کشیده می‌شود: «ثروت را بلعیده است و آن را بالا خواهد آورد». زیرا در هر خوراکی میلی هست که ریشهٔ پوسته (کلیפה، kelipah) است؛

וע"י שנכלל בגוף האדם ונעשה ממנו דם הנשלח ללב ומוח מתהפך לטוב בקדושה ע"י חיזוק הלב ומוח בעבודת ה' ועי"ז לוקח ממנו החיות שבזלע"ז [שבזה לעומת זה] וזהו ובטן רשעים תחסר שנחסר החיות שבלעו. ומבטנו יורישנו אל.

و هنگامی که خوراک در بدنِ انسان جذب می‌شود و به خونی بدل می‌گردد که به قلب و مغز می‌رسد، از راه تقویتِ قلب و مغز در خدمتِ ه'، به نیکی و به قدوسیت دگرگون می‌شود. و از این راه، نیروی حیاتی‌ای که در سوي مخالف («یکی در برابر دیگری») است، از آن گرفته می‌شود؛ و این است معنای «اما شکم شریران تهی خواهد ماند»: نیروی حیاتی‌ای که بلعیده بودند، از دست می‌رود. «و ه' آن را از شکمش بیرون خواهد راند».

6 והנה האכילה שבחול שהיא בבחי' בירור הוא להיות ובטן רשעים תחסר. אבל האכילה שבשבת היא המשכה מלמעלה לשובע נפשו מחמת המאכל כמו שהוא בשרשו למעלה קודם שנפל בשבת"כ [בשבירת הכלים] שאין בו בירור.

اکنون، غذا خوردن در روزهای هفته که از سنخِ پالایش است، برای آن است که «شکم شریران تهی خواهد ماند». اما غذا خوردن در روزِ شَبَات (שבת, Shabbos)، جریانی از بالا است: «تا جانش را سیر کند»، به سببِ غذایی که در ریشه‌اش در بالا قرار دارد، پیش از آنکه در شکستنِ ظرف‌ها فرو افتد؛ در آنجا پالایشی نیست.

7 וכמ"ש בזוהר פרש שבתכם לא קאמר שמה שנעשה מלמטה למעלה ע"י בירור כמו בימות החול יש בו פרש שהוא פסולת שהמובחר שולח ללב ולמוח והפסולת יורד למטה בקרביים ובני מעיים כו' וזהו הבירור

و چنان‌که در زوهار (זהר) آمده است: «سرگینِ שבתכם (Shabbosos؛ شَبَات‌های شما)» گفته نشده است. زیرا آنچه در روزهای هفته، از پایین به بالا و از راهِ پالایش و تفکیک (بیرور, birur) انجام می‌شود، «سرگین» دارد؛ یعنی پسماند؛ بخشِ برگزیدهٔ خوراک به قلب و مغز فرستاده می‌شود و پسماند به پایین، به درونِ احشا و روده‌ها، فرو می‌رود و غیره؛ و این همان پالایش است.

אבל בשבת שהוא נעשה מלמעלה למטה אין בו פסולת כלל כי הפסולת הוא מעה"ד [מעץ הדעת] **טו"ר** [טוב ורע] **ולמטה נעשה טו"ר** [טוב ורע] **בכל הבחי' ע"י אכילת אדה"ר** [אדם הראשון] **מעה"ד** [מעץ הדעת] **טו"ר** [טוב ורע]

اما در **שבת** (Shabbos), چون این کار از بالا به پایین انجام می‌شود، هیچ پسماندی در آن نیست؛ زیرا پسماند از درخت شناخت نیک و بد می‌آید، و در پایین، نیک و بد در هر مرتبه‌ای پدید آمد، بر اثر آن‌که آدم از درخت شناخت نیک و بد خورد.

וגם בכל אדם יש תערובת טו"ר [טוב ורע] **כו' רק שאינו שוה בכל נפש יש שטוב שלו מרובה כו'**

و در هر انسانی نیز آمیزه‌ای از نیک و بد هست و غیره؛ تنها، این آمیزه در هر نفسی یکسان نیست: کسانی هستند که جنبه نیک آنان بیشتر است و غیره،

וכן יש שטוב שלו הוא בבחי' זו כו' אבל בשבת אז תתענג על ה' למעלה מעה"ד [מעץ הדעת] **ולא יגורך רע כלל.**

و نیز کسانی هستند که جنبه نیک آنان در چنین مرتبه‌ای است و غیره. اما در **שבת**، «آنگاه از **ה'** لذت خواهی برد»؛ در مرتبه‌ای بالاتر از درخت شناخت، و «بدی هرگز با تو سکونت نخواهد داشت».

רק ביו"ט [بיום טוב] **כתיב פרש חגיכם לפי שביו"ט** [שביום טוב] **יש בו קצת בירור שהרי הותרה בו מלאכת אוכל נפש כאפיה ובישול כו'**

فقط درباره عیدها نوشته شده است: «سرگین عیدهایتان»؛ زیرا در عید تا اندازه‌ای پالایش انجام می‌شود، چون کار آماده‌کردن خوراک، مانند نان‌پزی و پخت‌وپز و غیره، در آن مجاز است.

واینو اسור רק קצירה וזריעה וחרישה כו' ולפי שהותרו קצת מלאכות באוכל נפש יש בו בירור ושייך פסולת והתקון הוא למחדי למסכני.

و فقط دروکردن، کاشتن و شخم‌زدن و غیره ممنوع است. و چون برخی از کارهای مربوط به آماده‌کردن خوراک مجاز است، در آن پالایش رخ می‌دهد و پسماند نیز به آن مربوط می‌شود. و راه اصلاح، «شادمان‌کردن نیازمندان» است.

כי שעת שמחה היא לשמח את הכל וכמ"ש ושמחת בחגך אתה והלוי והגר כו' לפי שהשמחה היא בחי' המתקת הדינין וצריך לשמח את כולם שיהיו כולם נכללים בבחי' שמחה.

زیرا هنگام شادی، [زمانی است] برای شادمان‌کردن همگان؛ چنان‌که نوشته شده است: «و در عیدت شادمان خواهی شد، تو... و لای و بیگانه...» و غیره. زیرا شادی مرتبه شیرین‌سازی داوریه‌هاست، و باید همگان را شادمان کرد تا همه در مرتبه شادی جای گیرند.

8 וכנודע ממי שהוא בשעת שמחה שאז רוצה שיהיו כולם שמחים שבזה נמתק הדין מאחר שמשוה את כולם.

چنانکه شناخته شده است، کسی که در هنگام شادی به سر می‌برد، می‌خواهد همگان شاد باشند؛ و بدین‌سان حکم شیرین می‌شود، زیرا همه را یکسان می‌سازد.

אבל מאן דלא יהיב למסכני כו' אין הדין נמתק ונשאר הפרש ולכן העונש הוא מדה כנגד מדה שנותניו לו הפרש כי הוא גרם שישאר פסולת הפרש בעבור שלא המתיק הדין.

اما [در مورد] «کسی که به تهیدستان نمی‌بخشد»، و غیره، حکم شیرین نمی‌شود و «فضولات» باقی می‌ماند. ازاین‌رو، کیفر اندازه در برابر اندازه است: «فضولات» را به او می‌دهند، زیرا او سبب شد که زواید، یعنی «فضولات»، باقی بماند، چون حکم را شیرین نکرد.

וזהו ביו"ט [ביום טוב] אבל בשבת אע"ג [אף על גב] דלא יהיב למסכני אין עונשו רב כי בשבת אין פרש כלל לפי שהוא רק בחי' המשכה שמלמעלה דלא יגורך רע כלל.

و این در عید است؛ اما در شبات (שבת, Shabbos)، هرچند کسی به تهیدستان نبخشد، کیفرش سنگین نیست، زیرا در شبات اصلاً «فضولاتی» وجود ندارد؛ چراکه شبات تنها مرتبه‌ای از جریان فیض از بالاست و «هیچ بدی نزد تو سکونت نمی‌کند».

9 והנה המשכה זו היא בב' בחי' כפילא וקלישא. פי' קלישא היא המשכת יודי"ן ווי"ן שמיו"ד נעשה וי"ו שהיו"ד עצמה נמשכה ונעשית וי"ו.

اکنون این امتداد در دو صورت است: دوبرابر (כפילא, kefila) و باریک (קלישא, kelisha). توضیح: مراد از «باریک» امتداد حروف یود (יוד, yud) و واو (וי"ו, vav) است؛ زیرا از یود، واو پدید می‌آید: خود یود امتداد می‌یابد و به واو بدل می‌شود.

כי לפי שהיו"ד הוא בחי' צמצום לכן יכול להיות ממנה המשכה בבחי' וי"ו מן היו"ד עצמה אבל הה' שהיא התפשטות אורך وרוחב.

زیرا چون יוד مرتبه انقباض (צמצום, tzimtzum) است، ازاین‌رو می‌تواند از خود יוד، به صورت וי"ו، امتدادی پدید آید. اما ה' که گسترشی در طول و عرض است:

10 ואין התפשטות [התפשטות] אורך ורוחב שלמעלה יכולה להתגלות למטה כמו שהוא למעלה בבחי' אורך وרוחב עד אין קץ כו' אלא ההמשכה היא בבחי' ה' אחרת למטה והיא בחי' המילוי של ה'

گسترش طول و عرضی‌ای که در بالا هست، نمی‌تواند همان‌گونه که در بالا هست، در مرتبه طول و عرض بی‌انتها و غیره، در پایین آشکار شود؛ بلکه فرودآمدن آن در پایین به صورت حرف ה دیگری (hei) است، و این مرتبه پُرشدگی حرف ה است،

דהיינו כח הה' שהי' [שהיה] בהעלם למעלה. כי לעולם המילוי הוא מה שבהעלם ומה שבהעלם למעלה יצא מההעלם אל הגילוי למטה.

یعنی نیروی حرفِ ه که در بالا نهفته بود. زیرا پرشدگی همواره چیزی است که در نهان است، و آنچه در بالا نهان بود، از نهان بیرون آمده و در پایین آشکار شده است.

11 והיינו בחי' כפיל' שהיא בחי' מילוי ההי"ן כנודע מענין המכפלה. אך כ"ז [כל זה] הוא שאנו מקבלים ההשפעה ע"י י"ב לחמים בזמן הזה

و این همان مرتبۀ دوگانگی (כפיל', kefila) است، یعنی مرتبۀ پُرشدگیِ حروفِ «هی» (ההי"ן, heis)، چنانکه از موضوعِ مکفילה (המכפלה, Machpelah) دانسته است. اما همهٔ اینها [چنین] است، تا زمانی که در این زمانِ کنونی، فیض را از طریقِ دوازده نان دریافت می‌کنیم؛

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] יגלה לך טעמיה דבתריסר נהמי כו' ואזי לא יהיה בחי' כפילא כו' רק הה' עצמה שלמעלה יהי' [יהיה] לה גילוי למטה ג"כ ע"י כי יגלה לך טעמיה כו' וכמ"ש ביום ההוא יהיה כו':

اما در زمانِ آینده، «دلایلِ دوازده نان را بر ما آشکار خواهد کرد» و غیره؛ آن‌گاه دیگر مرتبۀ کفیل' نخواهد بود و غیره؛ بلکه خودِ حرفِ «هی» (ה, hei) که در بالا است، در پایین نیز آشکار خواهد شد، از طریقِ «دلایلِ آن را بر ما آشکار خواهد کرد» و غیره؛ چنانکه نوشته شده است: «در آن روز [نامِ چهارحرفی (ה', Havayah)] [یکی] خواهد بود» و غیره.

دربارهٔ این نسخه

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ‌چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

از likuteitorah.com/fa/torah-ohr/chaye-sarah/1/

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی بیتسخاک